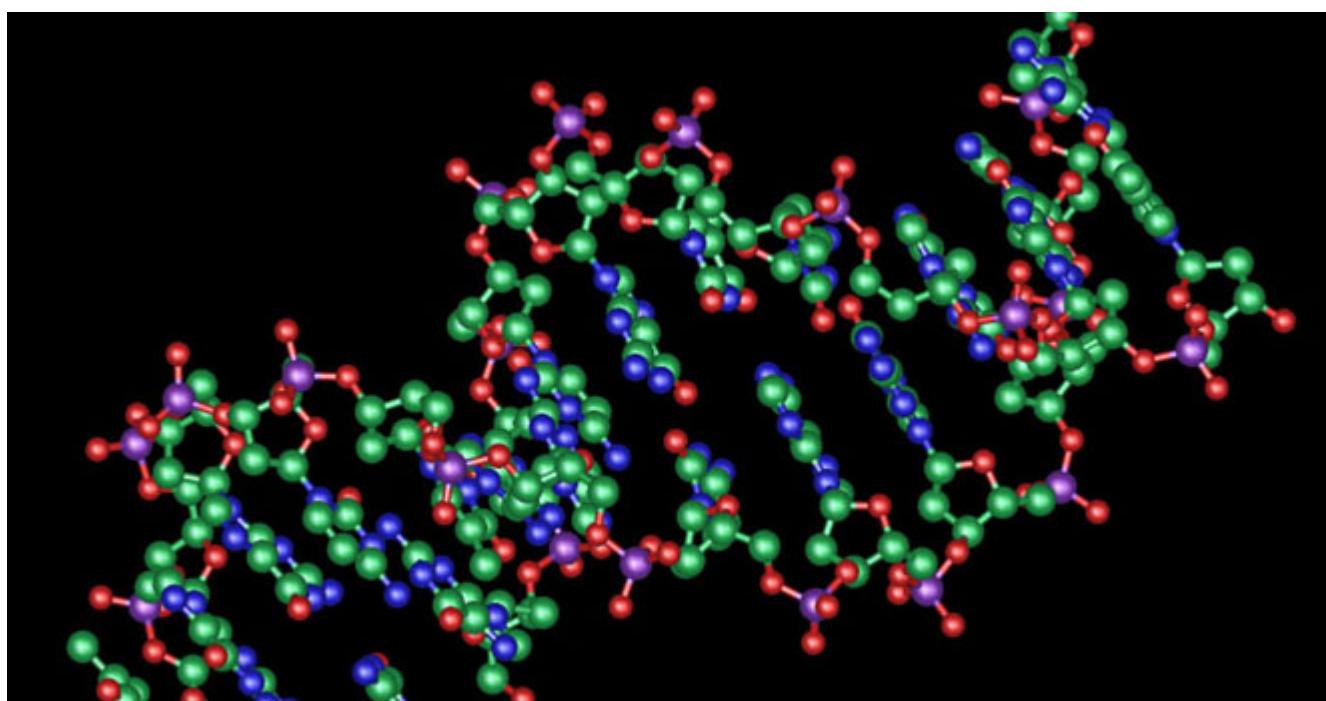
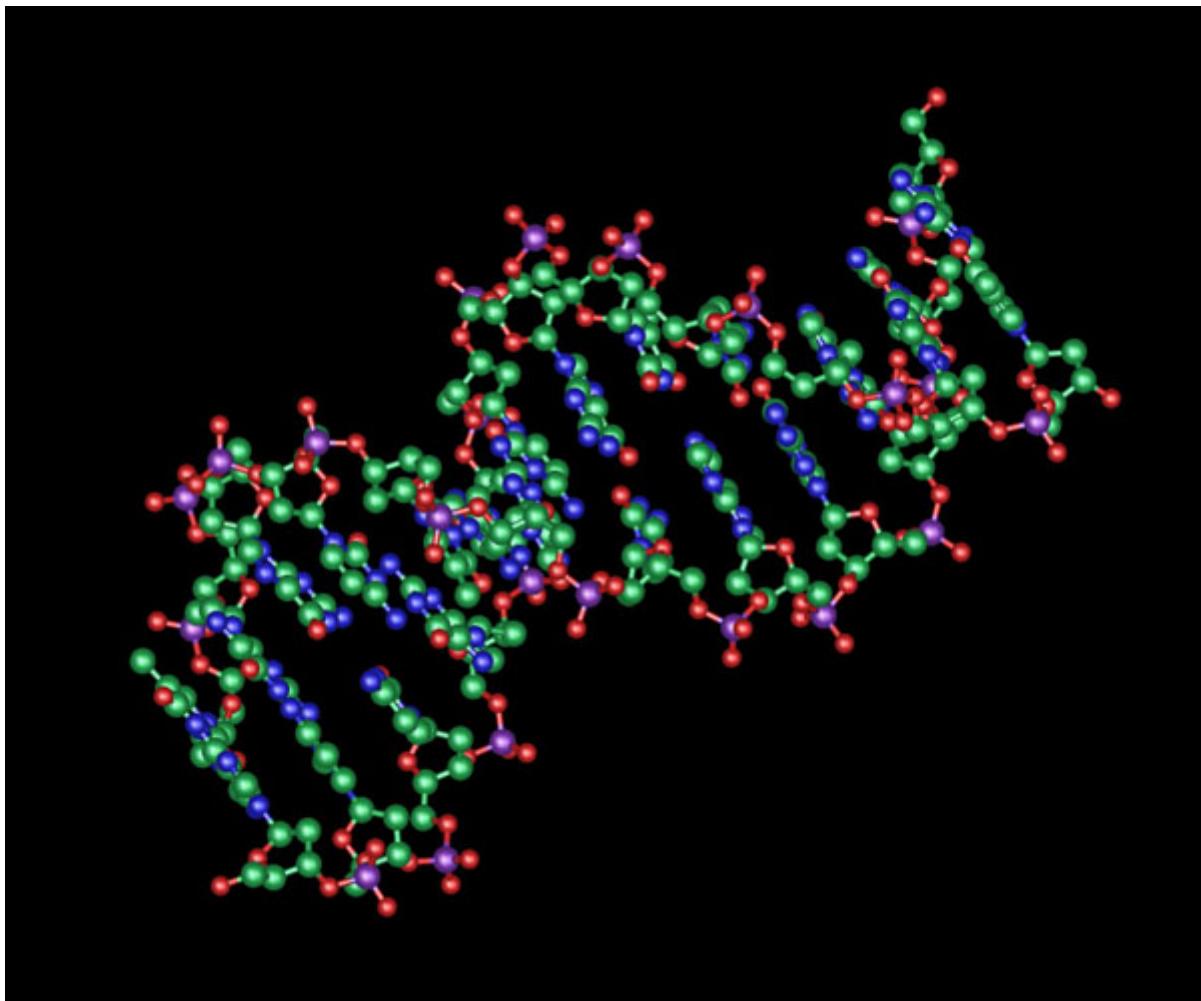

Βιοτεχνολογία, γενετική, βιολογία και βιοηθική (αρχιμ. Αλέξιος Σαμαρτζής, Γεωπόνος & Θεολόγος, Εκπαιδευτικός στο 1ο ΕΠΑΛ Λιβαδειάς)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

μεγάλες που θεωρούνται σαν μια νέα επανάσταση, και συμβαίνουν με τέτοιο ρυθμό που καθημερινά επέρχονται αλλαγές στην επιστημονική γνώση, γεγονός που επηρεάζει και την κοινωνία στο σύνολό της, αλλά και τον κάθε άνθρωπο τόσο στην προσωπική όσο και στην κοινωνική του ζωή1.

Η πρόοδος που έχει σημειωθεί στην ιατρική τα τελευταία χρόνια, τόσο στον τομέα της θεραπευτικής, όσο και στον τομέα της γενετικής και της βιολογίας, πέρα του ότι είναι εντυπωσιακή και συχνά έξω και απ' αυτά τα όρια των προσδοκιών του ανθρώπου, προκαλεί τη θεολογία και φαίνεται να την εξωθεί σε επανερμηνεία και επαναθεώρηση των παραδοσιακών της αντιλήψεων.

Ωστόσο σε κύκλους θεολόγων, αλλά και μη θεολόγων πλανάται το ερώτημα: έχει η θεολογία τα απαραίτητα εφόδια για να δώσει απάντηση σε ερωτήματα, τα οποία επιτακτικά θέτει η σύγχρονη επιστημονική έρευνα; Μήπως η ηθική της είναι παρωχημένη και αναποτελεσματική, ανίκανη να αντιμετωπίσει τα νέα δεδομένα και τις αλματώδεις εξελίξεις που αναφέρονται στη βιολογική ύπαρξη και λειτουργία του ανθρώπου; Μήπως ο λόγος της αφορά μόνο στην πνευματική σφαίρα της υπάρξεως και δεν μπορεί να είναι συμβατός με την πραγματικότητα της εξελίξεως, ή ακριβέστερα της επαναστάσεως, που επιτελείται στον τομέα της βιολογίας και της ιατρικής; Μήπως το δόγμα, η πίστη της Εκκλησίας, επέβαλε ένα τυποποιημένο ήθος, το οποίο χαρακτηρίζει η ακαμψία, η ανελαστικότητα και η αδυναμία προσαρμογής στα νέα επιτεύγματα της επιστήμης; Τα ερωτήματα αυτά έχουν πολλές πλευρές και μπορεί να αναγνωρίσει κανείς σε αυτά ποικίλες αφορμές για συζήτηση2.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία έδειξε από πολύ νωρίς το ενδιαφέρον και την αγωνία της για τα βιοηθικά ζητήματα. Οι κατά τόπους ορθόδοξες εκκλησίες δημιούργησαν ομάδες και κέντρα μελέτης των βιοηθικών ζητημάτων, συνέστησαν επιτροπές ειδικών και εξέδωσαν θέσεις και εγκυκλίους.

Συγχρόνως μεγάλο υπήρξε και το ενδιαφέρον των ορθόδοξων ακαδημαικών θεολόγων. Διοργανώθηκαν συνέδρια και ημερίδες, συστήθηκαν μικτές διεπιστημονικές επιτροπές, δημοσιεύτηκαν άρθρα και συστηματικές μελέτες, καταρτίστηκαν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών και εκπονήθηκαν μεταπτυχιακές και διαδακτορικές εργασίες στις ορθόδοξες θεολογικές σχολές με θέματα Βιοηθικής3.

1 Βλ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγ.Βλασίου Ιεροθέου, «Βιοηθική και βιοθεολογία», Εκδ. Ιεράς Μονής Γενεθλίου της Θεοτόκου, 2005, σ.22.

2 Κων/νου Σκουτέρη, καθ.ΕΚΠΑ, «Βιοηθική και το ήθος της Ορθοδοξίας».

3 Βλ. Ν. Κόϊου, Επίκουρου καθ. Ανωτάτης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης, «Γονιδιακή θεραπεία στα γενετικά κύτταρα», περιοδικό πνευματική διακονία, τεύχος 10

Παρατήρηση: το παρόν άρθρο είναι το πρώτο μέρος της εισήγησης του Αρχιμ. Αλέξιου Σαμαρτζή, Γεωπόνου και Θεολόγου, αναπληρωτή καθηγητή στο 1ο ΕΠΑΛ Λιβαδειάς, με τίτλο «Βιοηθική και Ορθόδοξη Θεολογία», στην Επιστημονική Ημερίδα «Φιλοσοφία, Φυσικές Επιστήμες, Βιοηθική», που διοργανώθηκε από τη Διεθνή Επιστημονική Εταιρία Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας και την Ένωση Ελλήνων Φυσικών, στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στις 12/11/2014.